

baggrund derfor ej heller meget håb om, at generalforsamlingens moralske vægt og indflydelse skulle kunne udmøntes på en sådan måde, at det kunne få nogen virkelig indflydelse på hændelsesforløbet.

Hvorom alting er, det resolutionsudkast, der dannede grundlag for forsamlingens debat, var i realiteten identisk med et forslag, som allerede var blevet nedstemt i rådet ved et sovjetisk veto. Forslaget, der opfordrede til øjeblikkelig våbenhvile og tilbagetrækning og ansørede til skabelse af de nødvendige vilkår for flygtningenes tilbagevenden, opnåede 104 stemmer. Dette overvældende flertal finder sikkert sin begrundelse i medlemskabets ønske om at give våbenhvilekravet absolut prioritet. Nogle medlemslande lagde herudover vægt på tilbagetrækningskravet, som jo også kendes fra den mellemøstlige diskussion, og atter nogle fandt et øget argument for en jastemme i princippet om staternes territoriale ukrænkelighed indenfor de givne grænser. Man bør dog næppe heller undervurdere den hast, hvormed forhandlingerne førtes til ende, idet den stillede sig i vejen for nærmere overvejelser og udforskning af alternative muligheder eller supplerende elementer.

Nogen tro til at forsamlingens anbefaling selv støttet som den blev af et stort flertal skulle kunne påvirke hændelsesforløbet i området, sporede man knapt.

At resolutionen faktisk var formuleret på en sådan måde, at Pakistan — men ikke Indien — kunne stemme for den, øgede da næppe heller dens muligheder for at påvirke hændelsesforløbet.

Danmark afstod sammen med 9 andre lande, herunder Frankrig og Storbritannien. Fra dansk side fremhævede man i en stemmeforklaring, at Danmarks afståelse på ingen måde betød en fravigelse af Danmarks fulde tilslutning til princippet om, at magt-anvendelse ikke kan akcepteres som middel til at løse noget problem. Fra dansk side fandt man imidlertid ikke, at resolutionen behandlede de grundlæggende politiske problemer på en sådan måde, at disse problemers udviklede beskaffenhed blev taget fuldt ud i betragtning. Endelig havde man fra dansk side bemærket sig den holdning, som indtoges af de medlemmer af sikkerhedsrådet, som endnu ikke havde bundet sig til nogen tekst, og man ønskede ikke at

støtte en tekst, som kunne hindre fremtidige konstruktive bestræbelser fra disse staters side.

4. Den tredje store sag var udnævnelsen af en efterfølger for U Thant, der efter 10 år i dette krævende embede afviste at fortsætte som generalsekretær selv for en begrænset periode.

De nordiske landes hyldest til U Thant på generalforsamlingens sidste dag var ikke retorik. I de nordiske lande, og ikke mindst hos de offentlige instanser, har U Thant stedse nydt stor respekt. Man kommer dog næppe uden om, at hans personlighed ikke har formået at fænge i offentligheden i ganske samme grad som hans to forgængere, den pragmatiske, folkelige og håndfaste nordmand eller den raffinerede, intellektuelle og fantasifulde svensker, som begge var ombøjet af den sympati og stolthed, som en fremstående nordisk repræsentant nu engang tør regne med.

U Thant formidlede imidlertid på en måde, som ikke mange kunne have gjort ham det efter, overgangen fra det begrænsede FN til den heterogene men også repræsentative verdensorganisation, vi kender i dag. Hans menneskelige forståelse og medleven skabte tryghed og sympati omkring hans embedsførelse. Med mod og myndighed fastholdt han troen på og respekten omkring generalsekretærembedet, og i forholdet til de store var han frygtløs; noget de alle fra tid til anden har måttet erkende. Den nye verden omgærdede hans person med intet mindre end hengivenhed.

Hans tro på mennesket, dets værdi og muligheder er reflekteret i dette citat:

„Jeg føler stærkere end nogensinde, at vor mest enestående og dyrebare aktiv er det enkelte menneske, og at dette bør være udgangspunkt og endemål for al vor stræben. Regeringer, systemer, ideologier og institutioner kommer og går, men mennesket består. Arten og værdien af dette kostbare aktiv træder stadig tydeligere frem, efterhånden som det viser sig, hvor tomt et organiseret liv bliver, når vi udsletter eller undertrykker individets uendelige forskellighed og livskraft.“

I det omvæltningens tiår, vi netop har gennemlevet, har U Thant's på een gang milde og faste stemme haft sin betydning.